

ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ RADY VLÁDY ČR PRO LIDSKÁ PRÁVA

29. listopadu 2001

Přítomni:

Členové Rady:

předseda Rady Jan Jařab, Jaroslav Müllner, Miroslav Fuchs, Libuše Šilhánová, Pavla Boučková, Ivan Dejmal, Pavel Dušek, Karel Holomek, František Lízna, Kumar Vishwanathan, Anton Otte

Stálí zástupci:

Lenka Arnoštová, Pavel Rotyka, Hana Vejborná, Mirko Berný, Jan Wunsch, Daniela Světlíková, Josef Kořenek, Karel Hejč

Hosté a jiné pověřené osoby, sekretariát Rady:

David Mošna, Barbora Bernatová, Andrea Baršová, Veronika Pastrňáková, Petra Burčíková, Petra Šuntilová, Michal Vajrauch.

Omluveni:

Dana Němcová, Petr Ibl, Petra Smolíková.

Dne 29. listopadu 2001 se konalo řádné zasedání Rady vlády ČR pro lidská práva. Přítomni vyslovili souhlas s navrženým programem.

Jednání řídil předseda Rady Jan Jařab. V úvodu omluvil Pavla Rychetského. Dále představil hosta Barbaru Bernatovou (MO) a pozorovatele Davida Mošnu (MV). Informoval o tom, že dne 22. října 2001 vláda ČR schválila usnesením č. 1082 nový Statut Rady.

Předseda Rady informoval o kontrolním orgánu, který má dohled nad zařízeními, kde se nacházejí osoby omezené na svobodě (viz příloha). Předseda Rady dále informoval o výsledku o podnětu k zákonu č. 169/99 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody - kdy vláda podnět Rady modifikovala. Návrh Rady byl však ministerstvem spravedlnosti odmítnut v jiné formě, než byla obsažena v materiálu schváleném vládou. Podnět Rady bude zpět předán Výboru proti mučení a jinému nelidskému, krutému, ponižujícímu zacházení a trestání, který se bude reakcí ministerstva spravedlnosti nadále zabývat. Na zasedání tohoto Výboru budou přizváni také členové Rady, kteří se otázkami vězeňství zabývají. Následně bude podnět adresován ministerstvu spravedlnosti.

Podnět Rady připravený Výborem pro odstranění všech forem diskriminace žen "Opatření směřující ke zkvalitnění možnosti trestního stíhání osob podezřelých z páchaní trestné činnosti související s obchodem s lidmi a ke zlepšení ochrany obětí této trestné činnosti."

Podnět uvedla tajemnice výboru Petra Burčíková. V úvodu diskuse byly vypořádány formální připomínky, které zaslaly ministerstvo vnitra a ministerstvo práce a sociálních věcí. Miroslav Fuchs zmínil, že připravovaný zákon o sociálních službách bude pamatovat i na oběti trestného činu s ilegálním pobytem. V současné době se chystá jednání s ministerstvem vnitra. Dále byl řešen prvek donucení skutkové podstaty trestné činnosti, kdy tajemnice vysvětlila, že donucení se v moderních definicích obchodu s lidmi chápe extenzivně a zahrnuje použití násilí, hrozbu násilím, únos, podvod, lež, zneužití moci nebo bezmoci osoby, zneužití existujících nebo fiktivních finančních závazků anebo jiné formy nátlaku. Pavel Rotyka navrhl úpravu podnětu po formální stránce a informoval o připravené novele trestního zákona, která by měla napomoci této věci. David Mošna vyjádřil názor, že by to mohlo způsobit velké nároky na státní rozpočet, dále uvedl, že by se návrh mohl vztahovat též na

jiné ilegální zaměstnance. Ostatní účastníci této diskuse tyto názory odmítly jako nedůvodné. V průběhu diskuse k tomuto bodu upozornil František Lízna na související problém dívek, které v 18 letech opouští dětské domovy a mají sníženou možnost zapojení se do pracovního procesu, což výrazně přispívá k tomu, že se stávají i oběťmi trestné činnosti. Jaroslav Müllner reagoval tím, že návrh zákona o ústavní výchově umožní ubytování i po 18. roce věku. Daniela Světlíková a Libuše Šilhánová upozornily, že stejný problém mají také chlapci. Rada dospěla k závěru, že problém ochrany bývalých chovanců dětských domovů i postpenitenciární péče je nutno od projednávaného podnětu oddělit a zabývat se jimi na příštím zasedání po projednání ve Výboru pro sociální, hospodářská a kulturní práva. Rada podnět Výboru pro odstranění všech forem diskriminace žen schválila (hlasování: 16-0-0).

Po projednání tohoto bodu odešel Jaroslav Müllner.

Podnět Rady připravený Výborem pro občanská a politická práva a Výborem pro práva cizinců k zákonu č. 40/1993 Sb., o státním občanství.

Podnět uvedla tajemnice Výboru pro občanská a politická práva Veronika Pastrňáková a tajemnice Výboru pro práva cizinců Andrea Baršová. Pavla Boučková doplnila, že pokud jsou rozhodnutí o udělení státního občanství (tj. zamítnutí) předložena soudu, tak soud není podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, příslušný k projednání správní žaloby, jelikož je tato činnost vyňata z působnosti soudů obecně. Pokud se však soud k rozhodnutí vyjádří, označí jej za nesrozumitelné. David Mošna k podnětu uvedl, že na MV probíhá diskuse o otázkách popsaných v podnětu. Kumar Vishwanathan upozornil na problematiku Romů s udělováním občanství, která přetrvává u slovenských státních občanů při zkoumání nepřetržitého pobytu, kdy dokumentovaná několika týdenní nepřítomnost vede k zamítnutí žádosti o udělení občanství ČR, aniž je přítom zkoumán úmysl opustit Českou republiku. Jan Jařab nicméně uvedl, že tyto individuální případy nelze v předkládaném podnětu řešit. David Mošna požádal o prodloužení termínu zadávaného úkolu do konce března 2002. Rada podnět Výboru pro občanská a politická práva a Výboru pro práva cizinců schválila (hlasování: 13-1-0).

Posledním bodem jednání Rady byl **Návrh nového jednacího řádu Rady**. Veronika Pastrňáková uvedla, že by měl odpovídat modelu sjednoceného jednacího řádu poradního orgánu vlády. Po diskusi a zapracování změn Rada nový jednací řád schválila (hlasování: 14-0-0).

Před ukončením zasedání se hlasovalo o návrhu předsedy Rady na jmenování Ladislava Zamboje novým členem Výboru pro lidská práva a biomedicínu (hlasování: 13-1-0), a o návrhu předsedy Rady na ukončení členství ve Výboru proti mučení Vladimíry Dostálové, Josefa Dobeše, Petra Ďurici a Miroslava Vraníka (hlasování: 13-1-0).

Vypracovala: Petra Šuntilová

Datum: 6.12.2001

Schválil: Jan Jařab